

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут економіки та менеджменту

Кафедра прикладної економіки

Затверджую
Директор інституту
економіки та менеджменту
 Затукляк І.Б.

« » _____ 2021

ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
(за темою навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший бакалаврський рівень

галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність	051 Економіка
освітньо-професійна програма	Економіка-бізнесу
вид дисципліни	вибіркова (Професійно-орієнтована дисципліна у сфері бізнес-економіки)

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма дисципліни «Основи науково-дослідної роботи студентів» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу» на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка

Розробники:

доцент кафедри прикладної економіки, к.е.н., доцент

 Л.С. Войтків

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри прикладної економіки

Протокол від « » серпня 2021 року №

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри прикладної економіки

 У.Б. Бережницька

Гарант ОП

 І.М. Метешоп

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи науково-дослідної роботи студентів» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання	Семестр 2	
			Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів ЕСТ	4	4	4	4
Кількість модулів	1	1	1	1
Загальний обсяг часу, год	120	120	120	120
Аудиторні заняття, год. ут.ч.	36	12	36	12
лекційні заняття	18	4	18	4
практичні заняття	18	6	18	6
семінарські заняття	-	-	-	-
Самостійна робота, год у т.ч.	84	110	84	110
виконання контрольних робіт	-	22	-	22
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	14	35	14	35
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	40	25	40	25
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	30	30	30	30
підготовка до заліку	-	-	-	-
Форма семестрового контролю	Диференційований залік		Диференційований залік	

2 Мета та результати навчання

Мета викладання дисципліни полягає в спонуканні студентів до науково-дослідної роботи, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання певних знань щодо методології, методики та інструментарію дослідження, формування високоінтелектуальної особистості майбутнього фахівця, його гуманістичного наукового світогляду. Вивчення «Основ науково-дослідної роботи студентів» допоможе майбутньому фахівцю організувати власну наукову роботу, орієнтуватися у наявній науковій інформації та застосувати її під час написання різних форм наукових робіт.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- закономірності розвитку науки;
- методологією та методи проведення наукових досліджень ;
- види, форми та принципи організації науково-дослідної роботи ;
- методи пошуку і збору наукової інформації.

Також повинні **уміти**:

- оформляти результати наукових досліджень;
- проводити аналіз теоретико-експериментальних даних;
- формулювати висновки та пропозиції;
- працювати з джерелами інформації.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальні компетентності:

ЗК4 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9 здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10 здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11 здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12 навички міжособистісної взаємодії.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1 здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3 розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК5 розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Результати навчання дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

за вибірковою компонентою:

ПРН 1 Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема членів колективу.

ПРН 2 відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 3 знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові

концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 4 розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 5 застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 13 ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 16 вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 23 показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН 24 демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

2 Програма та структура дисципліни

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2

Таблиця 2- Тематичний план лекційних занять

Шифри модулів (М), змістових модулів (ЗМ) та навчальних елементів (НЕ)	Модулі, змістові модулі, навчальні елементи	Обсяг лекційних занять, год.	Література
1	2	3	4
М1	Теоретичні основи та прикладні аспекти науково-дослідної роботи	18	
ЗМ1	Історія встановлення та розвитку науки	2	1,2,6,7,8
НЕ1.1	Етапи становлення і розвитку науки		
НЕ1.2	Поняття, зміст і функції науки		
НЕ1.3	Структурні елементи науки та їх характеристика		
ЗМ2	Організація науково-дослідної роботи в Україні	4	2,5,4,6
НЕ2.1	Організація наукової діяльності в Україні		
НЕ2.2	Система підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів		
НЕ2.3	Види та форми науково-дослідної роботи студентів. Академічна доброчесність: виклики сучасності.		
НЕ2.4	Керівництво, планування та облік науково-дослідної роботи студентів		
ЗМ3	Класифікація наукових досліджень та організація праці	2	2,4,6,7
НЕ3.1	Класифікація наукових досліджень		
НЕ3.2	Принципи організації наукової праці. Основні принципи академічної доброчесності.		
НЕ3.3	Організація роботи наукового колективу		
ЗМ4	Методологічні основи наукових досліджень	4	1,2,3,5
НЕ4.1	Сутність наукового пізнання		
НЕ4.2	Поняття методології, методики та методу в наукових дослідженнях		
НЕ4.3	Класифікація методів наукового пізнання		
НЕ 4.4	Логіка процесу наукового дослідження		
НЕ 4.5	Типологія методів наукового дослідження		
ЗМ5	Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження	2	3,6,7,9
НЕ5.1	Вибір напрямку наукового дослідження		
НЕ5.2	Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення		
НЕ5.3	Ефективність наукових досліджень		
ЗМ6	Інформаційне забезпечення наукових	2	1,4,6,9

Шифри модулів (М), змістових модулів (ЗМ) та навчальних елементів (НЕ)	Модулі, змістові модулі, навчальні елементи	Обсяг лекційних занять, год.	Література
	досліджень		
НЕ6.1	Поняття про наукову інформацію та її значення у наукових дослідженнях		
НЕ6.2	Методи пошуку і бору наукової інформації		
НЕ6.3	Техніка роботи зі спеціальною літературою		
ЗМ7	Обробка, оформлення та впровадження результатів наукового дослідження	2	3,5,7,11
НЕ7.1	Обробка експериментальних даних		
НЕ7.2	Методика підготовки та оформлення публікацій до видання.		
НЕ7.3	Форми звітності та впровадження результатів дослідження		
НЕ7.4	Відповідальність за порушення академічної доброчесності		
Всього		18	

3.2 Теми практичних занять

Таблиця 2 – Теми практичних занять

Шифри Модулів та занять	Назви модулів та теми занять	Обсяг занять	Література
М1	Теоретичні основи та прикладні аспекти науково-дослідної роботи студентів	18	
ЗМ1	Історія встановлення та розвитку науки		
П1.1	Сучасні підходи до визначення категорій «наука», «наукове дослідження», «наукова ідея». Минуле, сьогодення та перспективи розвитку наукових досліджень. Роль гіпотез в формуванні наукової теорії в історичному аспекті. Розгляд та підготовка семінарського заняття .	2	1,2,6,7,8
ЗМ2	Організація науково-дослідної роботи в Україні		
П2.1	Особливості розвитку нових організаційних структур у сфері прикладної науки в сучасних умовах розвитку України. Найбільш відомі наукові школи України, що досягли світового визнання. Прогресивні форми організації науково-дослідної роботи студентів у незалежній Україні та за кордоном. Перспективи розвитку Рад з науково-дослідної роботи студентів ВНЗ	4	1,2,3,7,8

Шифри Модулів та занять	Назви модулів та теми занять	Обсяг занять	Література
<p>ЗМ3 ПЗ.1</p> <p>ЗМ4 П4.1</p> <p>ЗМ5 П5.1</p> <p>ЗМ6 П6.1</p>	<p>та їх інститутів в ринкових умовах розвитку економіки держави. Академічна доброчесність: виклики сучасності. Підготовка та обговорення семінарського заняття.</p> <p>Класифікація наукових досліджень та організація праці</p> <p>Перспективи розвитку теоретичних, експериментальних та теоретико-експериментальних наукових досліджень в Україні. Самоорганізація праці науковця як невід’ємний атрибут успіху. Проведення наукових досліджень колективами – минуле чи майбутнє України. Основні принципи академічної доброчесності. Підготовка та обговорення семінарських занять.</p> <p>Методологічні основи наукових досліджень</p> <p>Перспективи розвитку методології наукових досліджень в Україні. Наукове пізнання – минуле, сучасне, майбутнє. Прогресивні методи наукових досліджень. Розв’язування задач.</p> <p>Вибір, етапи та Економічна ефективність наукового дослідження.</p> <p>Найбільш гострі проблеми сьогодення України. Еволюція поглядів на наукову проблему та тему. Вплив процесу наукового дослідження на його ефективність. Обговорення семінарських занять.</p> <p>Інформаційне забезпечення наукових досліджень</p> <p>Вплив інформації на суспільство та його розвиток. Еволюція методів нагромадження первинної інформації. Минуле, сьогодення та перспективи розвитку наукової комунікації. Підготовка та обговорення семінарського заняття.</p>	<p>2</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>1,2,3,4,5</p> <p>3,4,6,8</p> <p>3,4,5,6,8</p> <p>3,4,5,6,8</p>
<p>ЗМ7 П7.1</p>	<p>Обробка, оформлення та впровадження результатів наукового дослідження</p> <p>Роль звітності в наукових дослідженнях та її важливість для науки. Вплив вибору методів обробки експериментальних даних на результат дослідження. Особливості наукових публікацій в Україні та світі, їх справжня наукова цінність для суспільства. Відповідальність за порушення академічної доброчесності Розв’язування задач.</p>	<p>2</p>	<p>5,7,10,11</p>

3.3 Завдання для самостійної роботи студентів

Таблиця 4-Матеріали, що виносяться на самостійне вивчення

Шифри модулів (М) та змістових модулів (ЗМ)	Вид і назва роботи	Обсяг Самостійної Роботи, год	Література	Форма звітності
1	2	3	4	5
М1	Теоретичні основи та прикладні аспекти науково-дослідної роботи	40		
ЗМ1	Історія становлення та розвитку науки <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1.Характеристика революції у науці. Основа її виникнення. 2. Характеристика об'єкт та суб'єкт науки. Їх відмінність. 3.Охарактеризуйте структурні елементи науки.	5	1,2,6,7	Усне опитування Семінарське заняття
ЗМ2	Організація науково-дослідної роботи в Україні <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1.Посади, які можуть займати науково-педагогічні працівники у вищих навчальних закладах. 2.Основні функції інкубатора, технопарку, технополіси. 3.Основні елементи навчально-дослідної роботи студентів, їх особливості.	5	1,2,3,7	Усне опитування письмове опитування. Семінарське заняття
ЗМ3	Класифікація наукових досліджень та організація праці <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1.Основні ознаки класифікації наукових досліджень. 2.Основні принципи на яких базується наукова праця дослідника. 3.Розуміння поняття «інтелект наукового працівника»	5	2,3,4,7	Обговорення семінарського заняття

Шифри модулів (М) та змістових модулів (ЗМ)	Вид і назва роботи	Обсяг Самостійної Роботи, год	Література	Форма звітності
ЗМ4	<p>Методологічні основи наукових досліджень <i>Питання для самостійного опрацювання.</i></p> <p>1. Основне завдання наукового пізнання та раціональне пізнання. 2. Особливості характеристики основного призначення методики дослідження. 3. Характеристика методів емпіричного дослідження. Основні етапи його використання.</p>	5	1,2,3,7,8	Усне опитування.
ЗМ5	<p>Вибір, етапи та економічна ефективність наукового дослідження <i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Характеристика змісту наукової проблеми та необхідні передумови її успішного вирішення. 2. Основні види ефективності науково-дослідних робіт. Їх відмінність. 3. Основні критерії теми наукового-дослідження, для забезпечення відповідної ефективності.</p>	5	1,2,3,4,5	Усне опитування
ЗМ6	<p>Інформаційне забезпечення наукових досліджень <i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Основна мета створення загально-державної служби науково-технічної інформації. 2. Джерела науково-технічної інформації. Суть, зміст та відмінність. 3. Основні принципи інформаційних відносин визначені законом України «Про інформацію»</p>	5	3,4,6,8	Усне опитування Семінарське заняття.
ЗМ7	<p>Обробка, оформлення та впровадження результатів наукового дослідження <i>Питання для самостійного опрацювання.</i></p> <p>1. Основна мета математичної</p>	10	3,4,5,6,8	Усне опитування письмове опитування

Шифри модулів (М) та змістових модулів (ЗМ)	Вид і назва роботи	Обсяг Самостійної Роботи, год	Література	Форма звітності
	обробки експериментальних даних. 2. Використання апроксимації при аналітичній обробці експериментальних даних. 3. Основні рівні впровадження результатів наукових досліджень. Роль для суспільства кожного із них.			

4. Навчально-методичне забезпечення

4.1 Основна література

1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. Підручник /М.Т.Білуха .-К.: Вища школа, 2017.-220
2. Войтків Л.С. Методичні вказівки: Основи науково-дослідної роботи студентів. – ІФНТУНГ, 2018 – 45 с.
3. Войтків Л.С. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни ОНДРС. – ІФНТУНГ, 2019 – 84 с.
4. Войтків Л.С. Конспект лекцій. Основи науково-дослідної роботи студентів.- ІФНТУНГ, 2022 – 246 с.

4.2 Додаткова література

5. Дороніна М.С. Технологія наукових досліджень: Навч.посібник/ М.С.Дороніна; Харк.нац.екон.ун-т 2-ге вид., випр. і допов. – Х.:ІНЖЕК, 2014. – 101 с..
6. Крушельницька О.В.Методологія та організація наукових досліджень: Навч.посібник /-К.: Кондор, 2019.-192 с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч.посібник /О.В.Крушельницька.-К.:Кондор, 2020.-206 с.

4.3 Інтернет ресурси

- 8.<http://www.bashedu.ru/konkurs/luzina/RUS/Dict/Dict1.htm> - Словник економічних термінів
- 9.<http://www.fibv.com>. – Міжнародна федерація фондових бірж
- 10.Інформаційно-аналітичний сайт
- 11.<http://www.pfts.com/ukr> - сайт Першої Фондової Торгівельної Системи
- 12.<http://www.spekulyant.ru> сайт "Украинский финансовый сервер"
- 13.<http://www.finam.ru> сайт "Финансовый аналитик"
- 14.<http://www.interstock.ru> сайт Interstock - Электронные коммуникационные сети ECN

15.<http://dx.sccc.ru/> комп'ютерний підручник з термінових фінансових операцій

16.<http://www.worldbank.org> - Світовий Банк

17.<http://www.imf.org> - Міжнародний Валютний Фонд

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції з дисципліни проводяться із використанням демонстраційного супроводу, що містять значну кількість рисунків, схем, таблиць, наочного матеріалу. Проблемні спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. При читанні лекцій студентам роздаються питання для самостійного обміркування. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участю викладача.

Семінари передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод передбачає розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Активізація творчого сприйняття змісту дисципліни сприяють:

- законодавчі матеріали та коментарі до них;
- навчально-методичні матеріали з вивчення навчальної дисципліни;
- інтерактивні посібники, підручники;
- періодичні видання;
- рекламні матеріали з практики роботи підприємств та ін.

Практичні заняття проводяться за допомогою навчальних кейсів, застосування тестових технологій, виконання творчо-прикладних завдань, проведення сучасних мультимедійних презентацій, із застосуванням активних методів навчання у формі діових ігор (виробничі ситуації)

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021 р. використовуються такі методи навчання, а саме: МН1 – словесні методи (МН1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування, МН2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 – практичні методи (МН 3.3 – лабораторні роботи); МН4 – індуктивний; МН5 – дедуктивний; МН7 – аналітичний; МН8 – синтетичний, МН9 – порівняння, МН10 – узагальнення, МН-11 конкретизації, МН12 – виокремлення основного, МН16 – евристичний, МН17 – дослідницький, МН18 – методи самостійної роботи вдома, МН19 – робот під керівництвом викладача, МН-20 – інтерактивні методи (МН20.2 – дискусія, диспут,

6 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Усі види робіт слід виконувати вчасно, щоб зберігати загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Пропущені заняття студент має можливість обрати форму відпрацювання (усна відповідь, тестовий контроль, презентація).

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100 – бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: лекції – 40% семестрової оцінки, практичні роботи – 60% семестрової оцінки.

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Контроль знань студентів здійснюється за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного та підсумкового контролю. Заходи поточного контролю (тестові завдання, розв'язування задач, виконання розрахункових робіт, опитування т за темами лекційного матеріалу та питаннями, що виносяться на самостійне опрацювання,(доповіді та реферати) проводяться під час аудиторних занять.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за змістовими модулями. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків, самостійної та індивідуальної роботи.

Схема нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи науково-дослідної роботи студентів»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
МФО 8 Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1:	40
МФО 6 Колоквіум	40
Контроль засвоєння практичних знань модуля М1-М2	60
МФО5, МФО6 Практичне заняття 1	5
МФО 6, МФО 5 Практичне заняття 2	10
МФО5, МФО4 Практичне заняття 3,4	10
МФО5, МФО6 Практичне заняття 4	5
МФО4, МФО5, МФО6 Практичне заняття 5,6	15
МФО6 Практичне заняття 7	15

Разом	100
-------	-----

8 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкове оцінювання диференційного заліку з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів» відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

<i>Національна</i>	<i>Університетська (в балах)</i>	<i>ECTS</i>	<i>Визначення ECTS</i>	<i>Рекомендована система оцінювання згідно із наказом МОІНУ №48 від 23.01.2004р.</i>
Відмінно	90-100	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-74 (задовільно)
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти екзамен	35-59 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34 (незадовільно із обов'язковим повторним вивченням модуля)